

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2025-11-19
Besvaras senast
2025-11-26 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

2025/26:222 Fransk uranexport till Ryssland

Den 15 november 2025 publicerade Greenpeace en rapport som avslöjade att det franska statligt ägda kärnkraftsbolaget Électricité de France (EDF) i det tysta återupptagit exporten av reproprocesserat uran till Ryssland. Enligt organisationens uppgifter lastades minst tio specialcontainrar med totalt omkring 700–1 000 ton återanrikat uran ombord på det Panamaregistrerade fartyget Mikhail Dudin i hamnen i Dunkerque den 12–13 november. Fartygets deklarerade destination var den ryska Östersjöhamnen Ust-Luga utanför Sankt Petersburg, med slutleverans till en anläggning som kontrolleras av Rosatom.

Detta är den första bekräftade sändningen av reproprocesserat uran från Västeuropa till Ryssland på över tre år, och den sker mitt under Rysslands pågående fullskaliga invasionskrig mot Ukraina. Mottagaren är det ryska statsägda kärnteknikbolaget Rosatom, via dess handelsdotterbolag Tenex, som enligt både ukrainska och västliga underrättelseuppgifter är direkt inblandat i den militära ockupationen av Zaporizjzjas kärnkraftverk – Europas största – samt i utvinning och försäljning av uran från ockuperade ukrainska territorier. Rosatom är samtidigt en av de allra viktigaste intäktskällorna för den ryska statskassan och därmed en central pelare i finansieringen av kriget.

Exporten vilar på ett långtidskontrakt som EDF och Tenex skrev under 2018 och som löper fram till 2028–2030. Avtalet är värt uppemot 600 miljoner euro och innebär att Frankrike tar emot använt kärnbränsle från sina egna reaktorer, reproprocesserar det i anläggningen i La Hague och sedan returnerar det återanrikade uranet till Ryssland för vidare användning i ryska reaktorer. Efter Rysslands invasion av Ukraina 2022 stoppades leveranserna tillfälligt, men under 2025 har EDF valt att återuppta dem med hänvisning till att kontraktet är juridiskt bindande och att verksamheten inte omfattas av nuvarande EU-sanktioner mot Ryssland.

Denna lucka i sanktionsregimen gör det möjligt för Frankrike att fortsätta pumpa in hundratals miljoner euro i den ryska kärntekniksektorn, samtidigt som Sverige, Finland, Polen, Baltikum och de flesta övriga EU-länder i praktiken har avvecklat så gott som all import av rysk olja, gas, kol och andra energiråvaror. Frankrike framstår därmed som det enda större EU-land som fortfarande indirekt finansierar den ryska krigsmaskinen via energihandeln.

Agerandet står i skarp och närmast pinsam kontrast till president Emmanuel

Macrons upprepade tal om europeisk strategisk autonomi, ett minskat beroende av auktoritära regimer och ett enat Europa som står upp mot Rysslands aggression. Det riskerar att allvarligt underminera trovärdigheten i hela EU:s sanktionspolitik och skickar en tydlig signal till Kreml: Vissa lukrativa intäktsströmmar förblir orörda, oavsett hur många krigsbrott, kärnvapenhot eller ockupationer av europeiska kärnkraftverk som begås. Medan ukrainska soldater och civila dagligen utsätts för beskjutning vid Zaporizjzja fortsätter alltså franska skattebetalare och elkonsumenter att indirekt subventionera ockupanterna.

Utrikesminister Maria Malmer Stenergard önskas mot bakgrund av detta svara på följande fråga:

Hur ser ministern på nämnda uppgifter, och avser ministern att vidta några åtgärder med anledning av det som anförs ovan om Frankrikes agerande?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch